CENA 10 GROSZY

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

PRENUMERATA WYNOSI:
w Kaliszu miesięcznie . . 2 zł. 50 gr.
Z odnoszeniem do domu . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . . 3 zł. 50 gr.
Zagranicą . . . . 6 zł. —
Cena pojedyńczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajne gr. 5
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 66 (7994) Sobota, dnia 21 marca 1925 r. Rok XXXIII

Pamiętna rocznica.

W dniu 20 marca mija cztery lata od chwili, gdy potężna wola ludności śląskiej, po zrzuceniu przemocy najeźdźcy, sprawiła powrót starej Piastowskiej ziemicy na łono Macierzy Polskiej.

Pamiętna chwila głosowania na Górnym Śląsku przed czterema laty, była godziną dwunastą na zegarze dziejowym. Za lat kilkadziesiąt uległby już może lud polski na Górnym Śląsku tej potężnej nawale germanizmu, jaka otaczała i parła na niego ze wszech stron. Niebezpieczeństwo utraty na zawsze ludu górnośląskiego dla Polski było wielkie. Jedynym ratunkiem był bliski Kraków, owa skarbnica pamiątek narodowych i Jasna Góra, siedziba Bogarodzicy—Dziewicy i Królowej Korony Polskiej, z których to miejsc lud górnośląski przez wszystkie lata niewoli czerpał otuchę i ten mocny hart do walki o wiarę świętą, mowę ojczystą i ideały polskie.

I dlatego też wytrwał lud górnośląski w przywiązanie do swej Ojczyzny, od której przemoc pruska przez tak długie oddzielała go wieki. Przetrwał wszystkie burze, wszystkie ciosy, jakie padały na niego, a mając mocny, nieskażony hart duszy szedł zawsze z podniesionem czołem, zapatrzony w swe świetlane ideały, przezwyciężył wszystkie przeszkody i po tylu wiekach stanął nareszcie u progu wolnej i niepodległej już Ojczyzny. A Ojczyzna ta powitała wówczas Górnoślązaków całem sercem, jako swych najukochańszych, a długo nie widzianych synów.

Od tej chwili upłynęło cztery lata. Te cztery lata moralnego i materjalnego zrastania się z pniem polskim gałęzi oderwanej przed tylu setkami lat, dały jednak pocieszające rezultaty. Zaświadczyły one przed światem całym jakim fałszem wobec historji i wobec sumienia narodów było to oderwanie i jak na przemocy tylko oparte były jego fałszywe podstawy.

Ziemia śląska, powrócona do wspólnoty z Polską, stoi dziś przy nas jako równa nietylko w napięciu i zrozumieniu wspólnych narodowych ideałów, ale także ogranicznie złączona i niezbędna dla całości i normalnego funkcjonowania polskiego organizmu gospodarczego, będąca z kolei dla niej samej niezbędnem dopełnieniem, jako naturalne miejsce ekspansji sił produkujących.

Cztery lata wspólnego pożycia Polski ze Śląskiem zadały kłam wieloletniej propagandzie naszych wrogów.

Połączony z Polską, znalazł Górny Śląsk nowe pomyślne dane do rozwoju kultury i ducha, niemniej pomyślne i płodne w skutkach warunki do rozwoju swego życia gospodarczego.

Świadectwo temu dają zarówno nowo powstające szkoły polskie, jak i miljony wywiezionych ze Śląska ton, wyprodukowanych tam towarów.

Zrastanie się Śląska z Polską jest działaniem naturalnych sił twórczych. Że tak je pojmuje Rzeczpospolita Polska, a nie jako mechaniczny proces stosowania pewnych sił, świadczy nadanie Śląskowi szerokiej autonomji, jaka normując odrębności śląskie, w niczem nie utrudnia procesu jednoczenia, którego czwartą rocznicę obchodzi dziś cała Polska z najwyższą radością.

Wspomagając się wzajemnie tam, gdzie pomoc okaże się potrzebna, pragniemy nadal kroczyć wspólnie po drodze rozwoju sił duchowych i materjalnych, mając nadzieję, że lud górnośląski, który z Polską przetrwał najcięższe lata jej odbudowy gospodarczej, okaże się głuchym na podszepty wrogów i wraz z Polską szedł będzie dalej ku słonecznym szlakom potęgi i dobrobytu.

W tej myśli cały naród polski niesie dziś Górnoślązakom serdeczny uścisk sprawowanej dłoni i w czwartą rocznicę powrotu Górnego Śląską na łono Macierzy pozdrawia Ich jako towarzyszy wspólnej doli i niedoli, jako niedawno pozyskanych pracowników wielkiej odbudowy Polski ku pożytkowi ogólno-ludzkiemu i ku chwale historji powszechnej.

Przez łzy i ból, przez męczeństwo i krew ofiarną szli oni do nas, a świeciło im, jak świeci im dzisiaj umiłowane hasło: „ku Tobie Polsko!"

Cześć Im za to i pozdrowienie!

TELEGRAMY.

Porozumienie z p. Thuguttem.

WARSZAWA, 20. (Pat W prasie zakomunikowano dziś półoficjalnie: Pan Prezes Rady Ministrów odbył dziś po południu dłuższą konferencję z p. Ministrem Thuguttem w z wiązku z projektem powołania przy Radzje Ministrów komitetu do spraw województw wschodnich, na której to konferencji nastąpiło zasadnicze uzgodnienie poglądów. Bliższe szczegóły o organizacji komitetu zostaną ogłoszone w dniach najbliższych.

Raut ku czci Marszałka Piłsudskiego.

WARSZAWA, 20. Sale reprezentacyjne Szkoły Podchorążych gościły parę tysięcy osób, przybyłych na raut ku czci Pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego, w dniu Jego imienin. Gdy około godz. 11 wieczorem Marszałek przyjechał do Szkoły, przed której wejściem wystawiono wartę honorową, powitany został przez Komitet honorowy i przeprowadzony na górę. Na pierwszem piętrze przybycie Marszałka oznajmił sygnał trębaczy, poczem w sali im. Piłsudskiego wchodzącego Marszałka powitała orkiestra hymnem narodowym. Poprzez zwartą masę gości przeprowadzono Marszałka Piłsudskiego do przygotowanych dla Niego i dostojników państwowych foteli, przy których straż honorową pełnili żołnierze w strojach ułanów Księstwa Warszawskiego.

Po chwili wszedł na wzniesienie prof. Jan Kochanowski i wygłosił na cześć marszałka krótkie przemówienie składając życzenia. Mowę prof. Kochanowskiego sala przyjęła oklaskami, zaś następnie Marszałek przyjmował życzenia od prezesa ministrów, od najwyższych przedstawicieli duchowieństwa, od generalicji oraz przedstawicieli instytuzji i społeczeństwa.

Witając znajomych przeszedł następnie p. Marszałek do sali Białej, gdzie rozpoczął się właściwy raut.

Po krótkim odpoczynku, po przyjęciu życzeń od delegacji wojskowych, przybyłych z najdalszych zakątków państwa, Marszalek około godz. 1-ej po północy opuścił gmach podchorążówki, żegnany dzwiękami orkiestry i entuzastycznymi okrzykami zgromadzonych. Wśród obecnych zauważyliśmy m. in. gabinet ministrów w pełnym niemal składzie z premjerem p. Grabskim, na czele, wyższych urzędników wszystkich ministerjów, biskupa Galla z otoczeniem, biskupa prawosławnego Dyonizego, przedstawicieli kościoła ewangielickiego oraz rabinatu, generalicję obecną w Warszawie i przybyłą z prowincji. administrację przedstawicieli instytucji naukowych. palestry, kluby sejmowe lewicy w komplecie, wielu senatorów i t.d. Stroje były galowe z orderami.

Sprawa świąt w Senacie.

WARSZAWA, 20. (Pat). Posiedzenie senatu. Ustawę o zmianie rozporząądzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o dniach świąątecznych referował sen. Szułdrzynski (Ch. N.) i w imieniu komisji zaproponował przyjęcie jej bez zmiany. Sen. ks. Maciejewicz (bezpart.)) zaproponował aby dla szkół i urzędów zachować święta Matki Boskiej w dniu 25 marca i 8 września, oraz święta patronów w poszczególnych prowincjach. W głosowaniu ustawę przyjęto w brzmieniu sejmowem bez zmiany, odrzucając poprawkę sen. ks. Maciejewicza.

Przyjęto rezolucję, wzywając rząd by porozumiał się z władzami duchownemi o przeniesienie odpustów parafjalnych z poprzednich dni tygodnia na niedziele.

Również przyjęto 2 część rezolucji, aby rząd wniósł projekt ustawy o zabezpieczeniu odpoczynku w dnie świąteczne, załatwiając całokształt problematu.

Waloryzacja zobowiązań rządowych.

WARSZAWA, 120, Sejmowa Komisja Skarbowa przyjęła w trzeciem czytaniu projek ustawy w sprawie zmian w rozporządzeniu prezydenta Rzeczypospolitej o waloryzacji pożyczek państwowych i w rozporządzeniu o konwersji rzeczonych pożyczek) Następnie komisja wysłuchała sprawozdanie podkomisji o pro-

jekcie ustawy w sprawie przerachowania wkładów oszczędnościowych, złożonych w P.K.O., oraz referatu pos. Manaczyńskiego w sprawie przerachowania wkładów oszczędnościowych do larowych. Po dyskusji uchwalono za podstawę do dalszych obrad wziąć projekt podkomisji, który waloryzację wkładów oszczędnościowych opiera na całym majątku skarbu państwa a nie projekt rządowy, który tę waloryzację opierał jedynie na majątku P.K.O.

Po ogłoszeniu wyniku głosowania zabrał głos wiceminister skarbu p. Klarner i oświadczył, że kwestja ta ma dla skarbu zasadnicze znaczenie i że z powodu odrzucenia projektu rządowego, zmuszony jest prosić o odroczenie obrad, celem dania mu możżności zkomunikowania się z ministrem skarbu. Wobec powyższego komisja postanowiła sprawę odroczyć.

Mussolini chory.

PARYŻ, 20, (Pat). Petit Journal donosi z Rzymu, że Mussolini ma podobno poddać się niebawem drugiej operacji.

Krętactwa niemieckie.

PARYŻ. 20. (Pat). Petit Parisien donosi z Londynu, iż Chemberlain poinformował radę gabinetową, o tem, że jego wymiana poglądów z Herriotem oraz przedstawicielami państw wchodzących w skład małej ententy, nie upoważnia do żywienia najmniejszych nadziei zawarcia układu z Niemcami na podstawie rektyfikacji granic polsko-niemieckich. Journal donosi, z Londynu, że angielskie koła poczynają wątpić w szczerość Rzeszy. Dziennik potwierdza wiadomość, że Foreign Office wezwało angielskiego ambasadora w Berlinie D'Aberona do Londynu, ażeby upewnić się co do istotnych intencji Niemiec

Cyklon w Ameryce.

NOWY JORK, 20. (Pat). United Press donosi z Nowego Jorku, że największa katastrofa cyklonu jaka nawiedziła Amerykę Środkową od przeszło lat 14 pociągnęła 900 ofiar życia ludzkiego. Miasto Westfrankford w Stanie Ilinois. liczące 18 tysięcy mieszkańców, zostało zniszczone do połowy. Cały szreg domów jest zrównany z ziemiąą, najwięcej zaś z stanie Missisipi i Louisiana. Połączenia telefoniczne i telegraficzne zostały przerwane. 20 innych wsi i gmin zostało zniszczonych szalejącym cyklonem i pożarami.

Lord Curzon.

LONDYN, 20. (Pat). Stan zdrowia lorda Curzona jest w dalszym ciągu beznadziejny. Lekarze angielscy, powołani do łoża chorego zwątpili o możności uratowania go.

Dalsze szczegóły katastrofy.

LONDYN, 20 (Pat). Według informacji otrzymanych z Chicago liczba ofiar ostatniego orkanu przekracza 950 zabitych i 1260 rannych. Komunikacja telefoniczna, telegraficzna i kolejowa jest całkowicie zdezerganizowana. Oddziały wojskowe oraz kilkanaście pociągów Czerwonego krzyża zostały wysłane na miejsce katastrofy.

Tokio w płomieniach.

TOKIO. 20, Stolica Japonji stoi w płomieniach. Pożar, który wybuchł wczoraj po południu, w północnej części miasta w krótkim czasie pochłonął tysiące domów) Celem stłumienia pożaru, który rozszerzał się z błyskawiczną szybkością, wysłano wojsko. Ludność tłumnie opuszcza miasto. Przeszło 20.000 ludzi błąka się bez dachu, straciwszy swoje mienie.

Wysokość szkód wyrządzonych przez pożar nie da się ustalić.

TOKIO, 20. Pożar w północnej części miasta zniszczył 3000 domów. 20.000 osób pozostało bez dachu nad głową.

Wydanie sowietom Wieczorkiewicza i Bagińskiego.

WARSZAWA, 20. W sprawie wydania Wieczorkiewicza i Bagińskiego Sowietom, dowiadujemy się, iż kwestja wydania ich tytułem zamiany rządowi sowieckiemu znajduje się w związku z wyczerpaniem kontygentu osób podlegających wymianie na zasadzie ustawy z dnia 16 marca 1923 r., i z przewidywanym na pierwsze dni kwietnia r.b. zakończeniem ostatecznym wymiany personelu.

Krwawy dramat w Łodzi.

ŁÓDŹ, 19. Wczoraj z rana porucznik 4-go p.a.c. Witkowski Leonard zabił 2 wystrzałami z rewolweru swą żonę następnie strzelił sobie w skroń. Ordynans znalazł na łóżku trupa Witkowskiej, Witkowskiego zaś w agonji odwieziono do szpitala. Powód krwawego dramatu nie wiadomy.

Fałszywe pięciozłotówki kursują w Gdańsku.

GDANSK, 20. W Gdańsku kursują następujące serje fałszywych pięciozłotówek: S 21 A., S. 4. B., S. 13 B., S: 48 B., S., 57 B:

Fałszywe banknoty są wykonane bardzo marnie i łatwo je poznać.

Echa pobytu artystów rossyjskich w Polsce.

MINSK, 20. (Pat). Artyści teatru Krzywe Zwierciadło powróciwszy z Polski ogłosili w tutejszej prasie oświadczenie wskazujące, że nędza i bankrutctwo w jakiej znaleźli się oni po pobyciu w Polsce są dowodem, że nie wystawiali żadnej satyry antysowieck., za co właśnie Polska ich zbojkotowała. Pieniądz na drogę powrotną artyści otrzymali od pos. Wojkowa.

Krwawy dramat wojskowy w Łodzi.

ŁÓDŹ, 20. Wczoraj o godz. 8-ej rano do przechodzącego ul. Emilji szefa sanitarnego D. O.K. IV pułk. Miłodrowskiego podbiegł jakiś po cywilnemu ubrany osobnik strzelił doń dwukrotnie z rewolweru. Pułkownik raniony w głowę w okolicę potylicy usunął się na ziemię, sprawca zamachu począł się śpiesznie oddalać. Fakt ten zauważył posterunkowy przejeżdżający tramwajem i puścił się w pogoń za uciekającym. Sprawca morderczego zamachu widząc, że się nie wymknie lufę rewolweru skierował ku głowie i oddał dwa strzały.

Jest to b. plutonowy Antonj Szram zdegradowany przez pułk. Miłodrowskiego, za so chciał się zemścić.

Pułk. Miłodrowskiego przewieziono do szpitala wojskowego, gdzie dokonano operacji trepanacji czaszki. Stan zdrowia Szrama jest bardzo groźny.

Spadek cen na zboże.

WASZYNGTON, 20. Ceny na zboże na rynkach amerykańskich w dalszym ciągu zniżkują.

ODEZWA.

W dniu 3 sierpnia r. z. zakończył życie pełne pracy i zasług ś. p. Franciszek Nowodworski. Zgasł Wielki Obywatel Prawnik i Sędzia.

Przez lat czterdzieści służył wiernie Ojczyźnie, czy to jako obrońca, ofiar prześladowania caratu, czy jako kierownik i członek rozlicznych organizacji społecznych, jako poseł do Izby Państwowej, członek Komitetu Obywatelskiego w czasie wojny światowej, wreszcie jako najwyższy przedstawiciel sądownictwa w odrodzonej Rzeczypospolitej, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego.

Dostojność życia narodu wymaga, aby pamięć tamięć takiego Męża była utrwalona po wsze czasy. To też podpisany Komitet uczczenia pamięci Franciszka Nowodworskiego podjął starania, mające na celu utworzenie fundacji imienia Franciszka Nowodworskiego dla stałego wydawnictwa prac z dziedziny nauk prawnych i społecznych.

Franciszek Nowodworski we wszystkich swych pracach miał zawsze dobro całego Narodu na oku. Gwiazdą przewodnią zawsze mu była miłość Ojczyzny, dla której ochoczo ponosił wszelkie ofiary aż do więzienia i wygnania. To też Komitet zwraca się z niniejszą odezwą do całego Narodu, aby zebrać fundusz godny imienia Zmarłego.

Fundacja imienia Franciszka Nowodworskiego ma być wiecznie żywym pomnikiem, przypominającym następnym pokoleniom postać Męża, któremu w epoce tworzenia podwalin nowego Państwa Polskiego niewielu dorównało w niezmordowanej pracy, poświęceniu i zasługach dla ojczyzny Ma ona przez wydawnictwo prac z dziedziny nauk prawnych i społecznych jak najwydatniej popierać twórczą myśl naukową polską, a zarazem młodym adeptom prawa ułatwiać zdobycia jak najszerszej wiedzy naukowej.

A że Franciszek Nowodworski nadewszystko umiłował język ojczysty i o jego pczystość i rozwój w dziedzinie prawa zawsze gorąco zabiegał, przeto fundacja imienia Jego w pierwszym rzędzie ma służyć opracowaniu i wydaniu polskiego słownika prawnego, — tak potrzebnego w obecnej dobie tworzenia nowego prawa polskiego.

Nawołując niniejszą odezwą do jaknajliczniejszych składek na rzecz fundacji imienia Franciszka Nowodworskiego, Komitet oznajmia, że można je wnosić do Biura Prezydialnego Sądu Nawyższego w Warszawie, Plac Krasińskich 5, lub przesyłać na konto P.K.O. Nr., 9340 (Fundacia imienia Franciszka Nowodworskiego).

Warszawa, w styczniu. 1925 r.

Komitet uczczenia
pamięci Franciszka Nowodworskiego.

Z Rady Miejskiej.

W poniedziałek dnia 16 marca odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej, które o godzinie 8 m. 15 otworzył przewodniczący prof. Michalski zaznaczając, iż posiedzenie to rozpoczynamy pod smutnym wrażeniem śmierci naszego radnego mecenasa Z. Strzyżewskiego, którego pamięć uczczono przez powstanie.

Na miejsce zmarłego mec. Strzyżewskiego do Rady Miejskiej z listy Nr. 3 wchodzi p. dr. Hryniewiczówna, którą też wita w imieniu Rady p. przewodniczący.

Po odczytaniu przez sekretarza rad. Dancygera protokółu z poprzedniego posiedzenia i zatwierdzeniu takowego Rada Miejska na wniosek radnych klubu Nr. 3 uchwaliła protest Kalisza przeciwko próbom niemieckim rewizji naszych granic treści następującej:

Rada Miejska m. Kalisza idąc za przykładem stolicy Warszawy łączy się bez zastrzeżeń z Jej protestem przeciwko wszelkim zakusom wrogów naszych czychających na całość granic wywalczonych przez nas i przyznanych przez Mocarstwa Polsce i na ziemię Piastów i Jagielonów, która stanowi nierozdzielną część Rzeczypospolitej. My mieszkańcy Kalisza będąc żywą pochodnią barbarzyństwa pruskiego z roku 1914 przysięgamy do ostatniej kropli krwi bronić granic Polski i niechaj wie o tem świat cały, że naród polski nie poskąpi życia i krwi swoich synów do ostatecznego zapewnienia nienaruszalności granic naszych ustalonych traktatem wersalskim.

Następnie rad. Nowacki w imieniu klubu lewicy odczytuje deklarację przeciwko dr. Karbowskiemu. Końcowy ustęp deklaracji zwraca się do klubu „trójki" z propozycją zastąpienia dr. Karbowskiego innym ławnikiem.

Następnie sekretarz rad. Dancyger odczytał następujące pismo:

L. O. P. P. o wyznaczenie placu pod lotnisko, przekazano Magistratowi i kom. robót miejskich Pismo cechu rzeźników o obniżenie opłat od wozów i furgonów na wniosek rad. Kużatkowskiego odrzucono.

Podania o subsydjum od Tow. Dobroczynności, chóru św. Cecylji i od Z. Harcerstwa Polskiego przekazano komisji subsydjalnej.

Następnie przystąpiono do porządku dziennego na wniosek p. prezydenta Szarrasa wstawiono do budżetu opuszczoną przy układaniu takowego sumę 2.717 zł. uposażenie dla radcy prawnego Magistratu.

Punkt następny t. j. zaakceptowanie 4 i pół proc. stopy podatku od lokali spotkał się ze sprzeciwem większości radnych tak, że po krótkiej dyskusji na wniosek rad. Pacholskiego odłożono tą sprawę aż do całkowitego załatwienia budżetu.

Do komisji dla podziału subsydjów wybrani zostali pp. radni: Bruśnicki, Dancygier, Engelhardt ks. Osadnik, Dąbrowski, Siemiatycki i Pawlikowski.

Przy tem wyborze zastosowana została próba przymierza prawicy polskiej i żydowskiej.

Po załatwieniu tej kwestji przystąpiono do dalszego rozpatrywania budżetu w części dochodów t. j. podatki i tak uchwalono dodatki do podatków państwowych w sumie 332.000 zł., podatki samoistne w sumie 416.500 zł. Przy podatku od widowisk rad. Glanternik interpeluje do czego nie jest stosowana uchwała specjalnego obniżenia podatku biletowego w kinach dla robotników.

W odpowiedzi mec. Engelhardt zaznaczył, iż właściciele kin złożyli podanie o obniżenie wogóle podatku biletowego i ta sprawa jeszcze jest nie załatwioną.

Opłaty uchwalono w sumie 53.496 zł., dochody z własnego majątku uchwalono w sumie 391.355 zł. podnosząc wydatnie dochody z lasów miejskich, elektrowni, gazowni i zakładów kąpielowych.

Dochody różne wynoszą 55.264 zł., sumy zwrotne 5.000. Razem dochody zwyczajne 1.253.615 czyli podniesiono dochody o 112.000 zł. od sumy projektowanej.

Następnie zabrał głos dr. Koszutski, który referuje budżety elektrowni i gazowni, z referatów tych dowiadujemy, że uruchomienie nowego motoru nastąpi dopiero w końcu maja, a następnie podług zgłaszanych zapotrzebowań już widać, że i ten nowy motor nie wystarczy i wkrótce trzeba będzie pomyśleć o kupnie silniejszego motoru.

W sprawie oświetlenia miasta jak plan podziału oświetlenia na gazowo i elektryczno cały ciężar przerzucony będzie na elektrowni, a oświetlenie gazowe pozostawić na rezerwę. W tym jednak celu należy wstawić do budżetu elektrowni 23.000 na oświetlenie i 13.000 na instalację.

Co zaś do gazowni, to jest cały szereg zamierzeń które jednak należy ściśle opracować.

Rad. Kalinowski zwraca uwagę na stan gazomierzy i uważa, że należy zużyć pewną sumę z budżetu na kupno nowych gazomierzy.

Po referacie dr. Koszutskiego uchwalono budżet elektrowni w sumie 366.000 zł., a gazowni w sumie 549.100 zł.

Na tem przerwano dalsze rozpatrywanie budżetu.

Następnie mec. Engelhardt referując sprawę przeniesienia m. Kalisza do wyższej kategorji miast odczytuje wyjaśnienie Min. Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Min. Skarbu, o które się rozchodziło prawicy, iż przeniesienie Kalisza z 6-ej do 5-ej kategorji absolutnie nie sprowadzi podwyższenie stopy podatkowej. Wyjaśnienie to jednakże nie zadawala radnych Pawlikowskiego i Czarnieckiego, którzy są przeciwni temu przyczem rad. Czarniecki żąda pierwej przyłączenia gmin podmiejskich do Kalisza.

W głosowaniu jednak większość radnych zadowoliło wyjaśnienie Min. Spraw Wewnętrznych i Skarbu i wniosek Magistratu uchwalono pomimo że przeciw niemu głosowała prawica polska i żydowska.

Następnie ławnik Stradomski referuje wniosek przyznania emerytury dla wdowy po majstrze gazowni W. Zielińskim w sumie 141.74 gr. miesięcznie i zapomogę emerytalną dla wdowy po zabitym przez prusaków woźnym Magistratu Stanisławie Elingerze w sumie 60 zł. miesięcznie. Oba te wnioski uchwalono.

Następnie uchwalono nagły wniosek Magistratu o nadanie Magistratowi wyłącznego prawa oczyszczenia m. Kalisza z nieczystości i śmieci

Na tem przewodniczący zamknął posiedzenie o godzinie 12.10.

B. S.

Pocieszająca wiadomość.

W Nr. 58 „Gazety Kaliskiej“ pod ty. „Sprawiedliwe uregulowanie wierzytelności przedwojennych“ zamieszczono bardzo interesującą wiadomość iż „Stowarzyszenie obrony wierzycieli hipotecznych i wszelkich innych prywatno prawnych zobowiązań, tytuły których powstały przed dn. 1 sierpnia 1914 r. jednogłośnie uchwaliło żądanie domagające się od Rządu, Sejmu i Senatu wydania ustawy zmieniającej Rozporz. z dnia 14 maja 1924 r. któraby w sposób jawny gwarantowała na podstawie prawa cywilnego i art. 99 konstytucji zwrot równowartości zaciągniętych zobowiązań w pełnej wartości.

Nie ulega przeto wątpliwości, że jak Rząd, tak i Sejm z Senatem rozpatrzywszy tak ważną i niecierpiącą zwłoki sprawę, przychyli się do słusznego żądania poszkodowanych wierzycieli i wyda zadawalniającą w tym względzie rezolucję, co będzie dowodem, że sprawiedliwość i opieka prawna Zwierzchnich władz naszej Rzeczypospolitej w ręce której naród powierzył kierownictwo Rządów i losy Państwa, czuwa nad nami, a nienasycona chciwość i zachłanna spekulacja tych, co przywykli dorabiać się cudzą krzywdą ukaraną zostanie. Atr. 99 Konstytucji opiewa: „Rzeczpospolita Polska uznaje wszelką własność, czy to osobistą poszczególnych obywateli, czy to zbiorową, instytucji, ciał samorządowych i wreszcie samego Państwa, jako jedną z najważniejszych podstaw ustroju społecznego i porządku prawnego oraz poręcza wszystkim mieszkańcom, instytucjom i społecznościom, ochronę ich mienia.

Do prywatno - prawnych zobowiązań należą rozumie się i wierzytelności b. kas pożyczkowo - oszczędnościowych, fundusze których przelane zostały do innych obecnie istniejących Instytucji finansowych.

KRONIKA.

— **Capstrzyk strzelecki.** W środę, o godz. 9-ej wieczorem z powodu imienin Marszałka Piłsudskiego kompanja Strzelców chodziła po mieście śpiewając pieśni legjonowe.

— **3-ci Poranek Muzyczny** dętej i symf. orkiestr 29 p. S. K. odbędzie się w niedzielę, 22 b. m. w Swietlicy 29 p. S. K. Następny Poranek Muz. odbędzie się w dn. 29 marca z udziałem chóru i solistów. Początek o godz. 12 m. 30 po południu

Wejście od 25 gr. do 1 zł. Program 10 gr.

— **Kurjer sportowy.** Od 10.3 marca wychodzi w Krakowie „Kurjer sportowy“ tygodni obfitujący w liczne ilustracje z Polski i całego świata oraz obszerną część literacką. Pismo to wybija się na czoło wśród naszego piśmiennictwa sportowego. Prenumerata wynosi 5 złotych kwartalnie. Redakcja: Kraków, ul. Wolska 19.

— **Oficerskie Koło Dramatyczne im. Słowackiego,** przy 29 p. S. K. Pełen inicjatywy i niezrównany w pracy zespół teatru im. Słowackiego — po wystawieniu w dn. 7 i 8 b. m. komedji Rostanda „Romantyczni“, które to spotkało się z tak dużem zrozumieniem i uznaniem ze stroną wiele wymagającej inteligencji Kaliskiej, postanowiło ponowić na ogólne życzenie wystawienie komedji „Romantyczni“ w dn. 21 i 22 b. m. Sądzimy, że praca nad wystawieniem „Romantycznych“ podjęta w tak trudnych warunkach — spotka się z życzliwym poparciem zachęcając szlachetne zamiary koła do dalszej pracy.

Dowiadujemy się, że umożliwiono młodzieży dogodny wstęp — obniżając ceny biletów o 50%.

— **O wierzytelności.** Stosownie do zapowiedzi, prezesa „Obrony“ Poznańskiej na środowem zebraniu wyjaśnił stan rzeczy co do przerachowania długów przedwojennych, zachęcając do stworzenia i w Kaliszu organizacji dla obrony wspólnemi siłami swej sprawy, gdyż pojedyńczo narzekaniem po kątach nic się nie zbuduje. Wybrano więc tymczasowy komitet, który ma zorganizowac wielkie zebranie wierzycieli na niedzielę 22 marca o godz. 12 w poł. w sali Rzem. Chrześć. Przemawiać również będzie tem sam prezes „Obrony“ p. Zygmunt Swiatopełk-Słupski, z Poznania.

— **Ciągnienie premjowej pożyczki dolarowej.** W dniu 1 kwietnia r. b. odbędzie się kolejne ciągnienie premji premjowej pożyczki dolarowej. Wylosowane będą dla posiadaczów obligacji premje następujące:

1 premja na 40,000 dolarów, 2 premje po 8,000 dolarów, 2 premje po 3,000 dolarów, 10 premji po 1,000 dolarów i 30 premji po 100 dolarów.

Ogółem wylosowanych będzie 45 premji na ogólną sumę 75,000 dolarów.

Następne ciągnienie odbędzie się w dniu 1 lipca rb., ale już bez ciągnienia premji 40,000 dolarów, gdy następne 40,000 dolarów będzie w kole dopiero na 1 październirka rb.

Obligacje premjowej pożyczki dolarowej sprzedają przed ciągnieniem po nominalnej cenie—5 dolarów za 1 sztukę — oddziały banku polskiego, P.K.O. oraz poważniejsze banki prywatne.

Premjówka dolarowa, jako papier państwowy dobrze oprocentowany i zagwarantowany, jest znakomitą lokatą drobnych oszczędności i jest w wielkiem zapotrzebowaniu.

— **Zarząd Stowarzyszenia Rzem. Chrześć. w Kaliszu.** Zaprasza wszystkich członków i ich rodziny na mający się odbyć odczyt w dniu 22 b.m. o godzinie 4-ej po południu, który wygłoszony zostanie przez p. prof. Nowosielskiego „Sztuka w życiu codziennym“.

Zarząd.

— OSTATNI (11-ty Nr.) „BLUSZCZU“ zawiera jak zwykle treść bogatą i różnorodną. W artykule naczelnym pt. „Polska Ustawa przeciwalkoholowa a Kobiety“ p. J. Szymański nawołuje świat kobiecy do solidarnej walki z klęską wciąż wzrastającej alkoholizacji społeczeństwa. W dyskusji nad żywotnym tematem pracy zawodowej kobiet zabierają głos C. Walewska, i M. Domańska, Zasłużony historyk A. Kraushar drukuje interesującą monografję p.t. „Młode lata Ks. Adama Czartoryskiego“. Ciekawym jest także szkic znanego etnologa dr. E. Frankowskiego p.t. „Inkluz, pieniądz djabelski w wierzeniach ludu polskiego“.

W dziele literackim znajdujemy prześliczny wiersz J. Ejsmonda „ „Litanja do Najśw. Marji Panny“, pełną wdzięku nowelkę P. Winnikowieckiego „Pantofelek“, opowieść tłomaczoną z serbskiego „Wędrówki Dżerdżelesa“, dodatek powieściowy „Biały Paw“ H. Berdeauks i t.d. a ponadto obszerną recenzję teatralną z najnowszej sztuki Żeromskiego.

Dział praktyczny zawiera: wskazówki dla młodych matek „Pierwszej wyprawce dziecięcej“, pogadankę o ubiorach p.t. „Nie suknia stroi człowieka“, „Elegancki woreczek“, artykuł ozdobiony pięknemi ilustracjami, „Obiady na maszynce“, „Dobre rady“ i t.d. — oraz bogato ilustrowany dodatek mód i robót.

„Komunikat“ Biura Prasowego dla spraw Kobiecych zawiera w swych rubrykach: „Z życia stowarzyszeń“ „Wiadomości zagraniczne“, „Nauka i Sztuka“ Sport i td. —wiele bardzo ciekawego materjału o pracy i twórczości kobiety współczesnej“.

O kanalizację i wodociągi.

W sali sesjonalnej Magistratu odbyła się we wtorek, dnia 17 bm. o godz. 6-ej wieczorem konferencja obywateli miasta w sprawie zaciągnięcia za przykładem szeregu miast Kongresówki, pożyczki amerykańskiej na budowę w Kaliszu wodociągów. kanalizacji, rzeźni i hal targowych.

W konferencji przyjęło udział około 50 osób z grona właścicieli domów, przedstawicieli przemysłu i handlu oraz adwokatury. Zebranie zagaił prezes Rady Miejskiej prof. M. Michalski, poczem p. prezydent Szarras w treściwym referacie wyjaśnił stronę techniczną i finansową pożyczki amerykańskiej, z pomocą której w ciągu lat czterech, a nawet trzech Kalisz może otrzymać te tak ważne inwestycje miejskie. Pożyczka ma wynieść 2 i pół miljona dolarów na lat 21 spłacano po 10 proc. rocznie wraz z amortyzacją. Tu zwrócić należy uwagę, że chociaż pożyczka ta wydaje się bardzo możliwą, jednakże warunki jej są o wiele lepsze niż wielkiej pożyczki 50-cio miljonowe zaciągniętej przez Skarb Państwa.

Dyskusja, w której popisywało się swą elkwencją nieraz zbyt wiecową i odbiegającą od przedmiotu ze dwudziestu mówców, miała ten rezultat, że obecni postanowili prosić Magistrat i Radę Mieską o powołanie Komisji specjalnej złożonej z fachowców, przemysłowców i właścicieli nieruchomości, którąby sprawdziła możliwość urzeczywistnienia tego donjosłego projektu ze strony finansowej i znalazła pokrycie w dochodach na płacenie rat pożyczki. Rezultat prac Komisji ma być zakomunikowany w najbliższej przyszłości ponownej konferencji powołanej w liczniejszym gronie. Decyzja ta wynikła na skutek przemówienia radnego miasta mecenasa Engelhardta.

Sekwestrator Urzędu Skarbowego w Kaliszu Wańkowski, niniejszym ogłasza, że począwszy od 24 marca r. b., aż do wyczerpania zapasów, codziennie od godziny 8½ do 10-ej rano w Urzędzie Skarbowym plac Konstytucji, będą sprzedawane z publicznej licytacji w dowolnych partjach lub pojedyńczo likiery i wina francuskie, węgierskie i szampańskie z powodu drugiej licytacji po cenach zniżonych, na pokrycie należności skarbowych należnych od firmy „Adamek i S-ka“.

Kalisz, dnia 18 marca 1925 r.

642 Sakwestrator: *J. Wańkowski.*

Wielkie zebranie.

Tymczasowy Komitet obrony wierzytelności i długów przedwojennych na m. Kalisz i okolice podaje do wiadomości wszystkich 'zainteresowanych osób że w niedziele 22 b. m. o godz. 12 w południe w dolnej sali Stow. Rzem. Chrześc. odbędzie się zebranie wierzycieli z udziałem prezesa „Obrony“ Poznańskiej p. Zygmunta Swiatopełk—Słupskiego. 643

Zginęła książka wojskowa wydana przez Kadrę pułku 29 Strzelców Kaniowskich, na imię Stefana Mikorskiego, rocz. 1900. 646

Zginęła książeczka wojskowa wydana przez P. K. U. w Kaliszu, na imię Gerson Fogel, rocznik 1899. 631

Zginęła książka wojskowa wydana przez P. K. U. w Kaliszu, na imię Hermana Wieruszewskiego, rocznik 1899. 634

Zginęła książka wojskowa wydana przez P. K. U. w Kaliszu, na imię Florjana Babiarczyka, rocznik 1900. 628

Zginęła książka wojskowa wydana przez P. K. U. w Kaliszu, na imię Adama Sałaty, rocznik 1901. 632

Zginęła książeczka wojskowa wydana przez P.K.U. w Kaliszu, na imię Szmula Brendel, rocznik 1899. 622

Zginęła książka inwalidzka wydana przez ekspozyturę łódzką, na imię Marcina Karpińskiego, rocznik 1892, kategorji I 15%, Nr. książki 187. 624

Giełda Warszawska w Złotych.

New-Jork	5.18½
Londyn	24.77
Paryż	0,26.70
Szwajcarja	0,99.95
8% pożycz. zł.	8.40
5% poż. prem. konw	5.20
Bony zł. S. II A. 5% poż. Kon.	
Listy Zast. T. K. Ziem.	28.50
Listy zast. K.T.Z. dolarowe	

BIULETYN

SPOSTRZEŻEŃ METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ“ Państwowej Sieci Meteorologicznej PRZY SEJMIKU

w dniu 20 marca 1925 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	755.4 m.m.
2) Kierunek wiatru	W
3) Siła wiatru	1 m/s
4) Stan nieba	Zachm. całk.
5) Wilgot. bezwzględna	4.4 m.m.
6) Wilgot. względna	89. %
7) Temp. powietrza	+1°.0
8) Ilość opadów	
9) Najwyż. temp. (z doby ubiegł. za cały d.)	+3°.5
10) Najniż. temp. (z doby ubiegł. za cały d.)	—6°.6
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. pp.	+0°.29 m.

Druk „Gazety Kaliskiej“ Aleja Józefiny 1. Redaktor A. RADWAN. Wydawca — „Gazeta Kaliska“ Spół. z ogr. odp.